

5 Un an . . . 20 lei
6 luni . . . 10 lei
BANI

OPINIJA

Un rând pag. III, 50 b.
" " " IV, 40 "
BANI

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Admin.: Iași, str. Gh. Mîrzescu 25

Sub direcțiunea unui Comitet

Anul X No. 1907 - Joi 20 Iunie 1913

SITUAȚIA

Pînă n momentul cînd scriem aceste rînduri, situația generală corespunde zvonurilor alarmante, care au circulat ieri.

Desigur încercările singeroase, pe toate fronturile, care au avut loc alaltăieri, sunt de natură de a prezenta situația într-o culoare cît se poate de sumbră. Nu mai puțin însă adevărul ie că nu avem încă războiul înfăptuit, așa cum telegramele alarmante de ieri căutau să prezinte situația, din cauza acelor încercări.

Este dovedit astăzi că încercările erau datorite comandanților de corpuri, cari, doritori de a se rezboi, au depășit dorințele guvernelor respective ale aliaților.

Această stare de lucruri însă a fost repede curmată. Ordine din cele mai severe au fost date de guvern-le respective, ca ori-ce ostilități să înceteze.

Pe de altă parte intențiunile pacifiste ale sferelor diriguitoare din Bulgaria și Serbia se manifestează din ce în ce mai mult și în formă din ce în ce mai concretă.

Atît Bulgaria cît și Serbia au decis să meargă la arbitraj, fără condiții.

Cît despre România—lucrurile sunt cît se poate de lămurite.

În caz de război—țara noastră nu va păstra neutralitatea. Vom mobiliza imediat și vom intra în acțiune.

Pînă nu se va produce însă un fapt exterior concret, care să însemne începerea războiului, fie prin ruperea raporturilor diplomatice sau alte măsuri de acest fel, România nu va mobiliza.

PRIN NOI ÎNȘINE!

O națiune conștientă de puterea și mînia sa clipnică sau viitoare, este aceea care, în orice împrejurări și la orice încercări va fi pusă, rămîne statornică în vederile și tendințele sale, călăuzindu-se numai de acele fapte și influențe externe care sunt și rămîn în concordanță cu tendințele ei vitale, cu interese superioare și de netăgăduit ale existenței neamului însuși.

Trecîndu-se peste aceste, sau șovăind de la aceste principii, se naște Indoita anarhie, care fatal duce la distrugere, punîndu-se în acțiune cele două forțe ce vor timde a înfăptui mersul firesc: nemulțumirea interioară, care va cere imperios călăuzirea intereselor naționale astfel cum le cere ordinea, aspirațiunile și rațiunea de stat, și în al doilea rînd presiunea exterioară a statelor, care se vor vedea, la rîndu-le, periclitare în aceleași aspirațiuni ale lor, prin nesiguranța în care sînt puse, întru urmarea unei anumite căi, spre anumite scopuri, tocmai prin această șovăire în conducerea poporului care joacă, în acest caz, rolul precumpănitor.

În situația în care se prezintă, toate elementele naționale trebesc să conlucreze la înfăptuirea acestei puteri, —trebesc să dea chezașia morală că—ori ce împrejurări se vor ivi—acțiunile lor nu va paraliza, nu va stăvili, prin acțiuni contrarii și fragmentarii, mersul spre fînta aceasta sigură, spre care se înfăptuiește mersul spornic, statornic și bine făcător, care este prosperitatea unui neam.

Ori ce acțiune fragmentară, ori ce șovăire, ori ce cîrtire și abateră de la acest drum, este o acțiune antipatriotică, este cea mai odioasă crimă ce se poate înfăptui, întru cît victimele nu pot fi indivizii, ci totalitatea lor, neamul și țara căreia aparțin.

Sau în chipele de față rolul balanței în viața politică—cel puțin a unei jumătăți din Europa—il avem noi, Romîni. Spectatori liniștiți a fărîmițării acelei ficțiuni politice care era „statul-quo” balcanic, —stăvilitori — printr-o atitudine imparțială și hotărîtă — a conflictelor diplomatice și armate—care puteau să se întimple, prin orice gest, cît de mic, ce l-am fi înfăptuit,—învederînd cu prisosință că avem drepturi de valorificat și recunoscîndu-ni-se, cel puțin în parte, acele drepturi—după cum s'a învederat prin cedarea Silistrei—rolul nostru—de și la prima vedere pare a fi rămas același—s'a schimbat simțitor.

Situația externă nu mai e aceeași din trecut. Pe cîtă vreme, pînă mai dăunăzi puteam fi îngăduitori față de anumite mișcări, pornite pe drepturi determinate, pe anumite principii raționale și pe fapte existente și în virtutea restabilirii unui ordin de fapte, menite să întoneze dreptatea și principii civilizatoare,—azi toate aceste s'au schimbat în piraterii, care nu sînt dăunătoare, dacă nu prin însuși miezul lor, cel puțin prin dăunarea nesiguranței dezvoltării noastre pașnice, a intereselor noastre economice și prin încordarea în care sîntem puși, pentru a

apara anumite lovituri, ce s'ar aduce intereselor noastre și rolului politic ce-l jucăm pînă acum, și pe care nu va trebui să-l cedăm altora.

Toate aceste sînt adevăruri de netăgăduit, care au fost înțelese și sînt statornic valorificate de guvernul, care diriguiește azi nevoile țării.

Aceste drepturi ale noastre le apărăm, și dacă atitudinea noastră nu va fi mulțumind pe mulți din prietenii externi, de plină mai dăunăzi, nu-i vina noastră.

Înaintea drepturilor și datoritiilor naționale, considerentele de amiciție și păsură trebesc să dispară.

Ori ce vor urzi „Neue Freie Presse” și „Reichspost” și „Grazer-Tagesspost”, și ori cîtă tînguire va infiripa vienezul „Zeit” noi nu vom juca la cîntecul politic al nimănui, spre a-i face interesele,—și iarăși nu vom fi prietenii nimănui, atîta timp cît se va încera să ni se dicteze liniile de conduită, care nu ne vor fi priincioase, care ne vor păgubi în așteptările și năzuințele noastre.

Noi știm să fim prieteni devotați, știm să ajutăm și—am dovedit aceasta—cu singura condiție să nu ni se lege minele, cînd loviți fiind, avem nevoie să ne apărăm.

Sîntem convinși de țaria noastră,—o jumătate de milion de ipaonete stă gata să dovedească aceasta și dacă se așteaptă de la noi numai jertfe, nu pentru o răspîltire, ci chiar fără de recunoașterea unor drepturi neîndoioase, vom ști să le valorificăm prin noi înșine.

Pentru aceasta însă—și aici vin în joc factorii interni—elementele noastre politice trebesc să se convingă de necesitatea înlăturării cancanurilor, patemilor și întronării dreptei judecări în politica ce-o duc.

Atîta vreme cît zavistia, ura și minciunile omenești, ne vor întuneca mîntea pînă la a prooroci: revoluția,—pînă la a vedea numai pete negre, chiar pe cea ce nu ne poate da de cît lumină, nu vom putea înfăptui nimic trainic,—se va produce tulburarea spiritelor tocmai cînd ele trebuiesc să fie cît mai senine, și răspunzători față de viitorime, vor fi numai aceștia, iar locul lor, în suflute și mințele generațiunilor viitoare, va fi acolo unde se așează nepatrioții, trădătorii de neam și toți înșosiții și vinovații lumei aceștia.

E. B.

IZBÎNDĂ

Cînd în ședința senatului de la 11 Mai d. Maiorescu, a proclamat, —în prima parte a expozeului său—rolul pe care l'a avut d. Take Ionescu în rezolvarea diferendului nostru cu Bulgaria, zicea:

„A fost o fericire pentru țară că am putut forma guvernul de colaborare cu d. Take Ionescu, căruia țara trebuia să-i fie recunoșcătoare. D. Take Ionescu ne-a

dat țaria necesară, și-i aduc aci un omagiu public. Pe lângă însușirile d-sale intelectuale atît de superioare, d. Take Ionescu prin legăturile d-sale cu membrii cabinetelor europene și cu membrii corpului diplomatic a adas mari servicii țării, prin sprijinul ce i l'am cer ut și pe cari ni l'a dat”.

Pe acele vremuri d. Take Ionescu era pentru „Epoca” —nici mai mult, nici mai puțin—de cît „un trădător”.

Și notați, era „un trădător” tocmai în vremea cînd Silistra—simbolul năzuințelor naționale, trimbițat de d-nii Filipescu, și V. Arion—era să devină o realitate, tocmai atunci, cînd în urma conferinței de la Petersburg—Romînia dobîndise — pentru a nu deveni pentru aceeași „Epoca” a pescuitorilor în apă tulbură—de cît „o rușine națională”.

Așa era pe atunci. Azi curios—„Epoca” pare a deveni mai pasnică, mai îngăduitoare,—pentru a nu azvirli, totuși, d-lui T. Ionescu de cît capitalul de „diplomat stingaciu”.

Așa era pe atunci. Azi—curios—„Epoca” pare a deveni mai pacinică, mai îngăduitoare,—pentru a nu azvirli, totuși, d-lui T. Ionescu, decît epitetul de „diplomat stingaciu”.

E un semn îmbucurător,—vădînd că mințele tulburi—ale redactorilor „Epocai”, —încep să se însenineze și să-și recapete — de și foarte anevoie judecata de care păreau văduvite. E o izbîndă aceasta —care va veni și se adauge la cele multe, reputate, neîndoioase, de d. T. Ionescu.

Totuși nu ne putem opri de a constata încă odată că, pe acele timpuri cînd toți fugiseră de răspunderea situației extrem de critice în care se găseau țara și neamul nostru, d. Take Ionescu înscrie pentru țara noastră una din marile izbînde morale și putem zice; chiar materiale.

Aceasta pare a nu o putea înțelege „Epoca” din sărbătoririle a căror miez e actualul ministru de interne. Să nădăjduim că o va face cu timpul.

Dinu

NOTA ZILEI

Într'un singur articol semnat de un pseudonim, care aparține poetului Tudor Arghezi—și acesta un „nom de guerre” al ex-ierodiaconului Teodorescu, găsim următoarea colecție de frumuseți stilistice:

Zidul privății; Bine-ai venit, d-le Morîț, la Bachus și Venera; Toți idioții, ramoliții ce sînt în slujba ta; Ți s'a văzut ghiara și coada, diavol zbîrcit; Închină... cupe de șampanie care se va preschimba în urină; planul tău prost a fost prost ca și capul care l'a făcut; aurul tău ce pute; Aurul tău miroase ca și pielea ta vicuită și stricată de cadavru; nepunctincioșule moșneag; patul tău de bestie exasperată”.

„Găsiți că miroase, ori că pute stilul acesta, pardon de expresie?”

Între Scila și Charibda

Nu numai publiciștii politici consumași se găsesc oarecum nedumeriți cînd au de dat răspuns celei mai arzătoare chestiuni la ordinea zilei,—cum fu capul d-lui Constantin Mile, solicitat a da un articol al arului vienez „Die Zeit”. Dar chiar istoricii noștri se simt perplexi.

D. N. Iorga a fost nedumerit încă de la începutul conflictelor balcanice. D. A. D. Xenopol, în ultimul număr al „Nouei Revistei Romine” începe studiul d sale —tot cu un semn de întrebare.

„Stăm la o mare răspîntie a cedei pe care trebuie să o urmeze Statul romîn în conducerea politiceii lui externe. Pînă acuma nu purtam nici o grijă asupra îndreptării pașilor noștri; ne ldsam conștuit de voința a-tot puternică a Germaniei, care în chestiile orientale era pururea în înțelegere cu Imperiul Habsburgilor. Se ajunsese la convingerea din

ce în ce mai înrădăcinată, în toate guvernele ce se perindau la cirna Statului nostru, că nu putem urma altă politică decît cea germano-austriacă; că pe sprijinul acestor Puteri stă mîntuirea Statului nostru, amenințat de copleșirea rusească.

Războiul balcanic cu urmările sale a zdruncinat această convingere, și se desbat acuma chestii cari mai înainte nici nu putea fi atinse de guvernele noastre care ascultau orbește de o voință superioară ce ne impunea cu ori-ce preț politica austro-ungară. Se dezbate acuma chestia dacă urmarea mai departe a acestei politici nu poate să aducă Statului, și mai mult încă, întregului neam romînesc, primejdurea existenței.

De unde provine această zdruncinare a unei stări mintale hotărîte? Răspunsul stă în schimbările de raporturi de putere ce au răsărit între statele balcanice și acele europene în urma zdrobirii împărăției turcești de cele 4 popoare aliate. Aceste raporturi au fost pînă acum limpezite numai față cu Turcii, care dispărînd oare-cum din Europa, nu mai joacă nici un rol în peninsula Balcanilor. S'a născut însă altă mare rivalitate de la împărțirea prăzii făcătă în comun de la Turcii. Fără a intra în amănunțimi ce nu ne interesează, cheia conflictului este că Stribii și cu Grecii vreau să păstreze atîngerea dobîndită prin ocuparea Monastirului, iar Bulgarii pretînd cu putere cedarea către ei a acestui oraș, tocmai pentru a desparte pe Stribi de Greci și, izolîndu-i, să-i poată domina și teroriza pe amîndoi rămînînd Bulgarii stăpîni netăgăduiți ai întregii peninsule balcanice cu perspectiva de capitală a Constantinopolei și crearea unui mare Stat bulgar în Europa sud-răsăriteană. Conflictul astfel încheiat devine cu neputință de înlăturat, și un arbitraj fie al ori-cărei puteri, nu mai poate avea nici un rost, afară decît dacă el ar fi aplicat cu armele, lucru la care nu se poate hotărî nici o putere și mai ales nu Austro-Ungaria și cu Rusia, cari au interese direct protivnice în peninsula Balcanului și ale căror antagonisme ar putea provoca un război european”.

Vom urmări pe cît posibil firul raționamentului, așa cum îl conduce ilustrul academician întru găsirea răspunsului.

MICI POLEMICI

Un succes și mai curios de cît a lui Herovann—la consiliul de disciplină al avocaților—a fost a d-lui Lascar Antoniu. Cel dintîiu, pierzînd simpatia „Serei”, era natural să abă unanimitatea voturilor. Dar pe d. Antoniu „Seara” l'a laudat și totuși n'a perdut voturi. Iată cîteva care-șine recordul rezistenței!

Grecii pot înregistra, în sfîrșit, o victorie mare. Garnizoana lor de la Salonice, de mai multe zeci de mii, a reușit să dezarmeze batalionul bulgar, de vr'o trei sute de înși...

Ziarul apașului Bogdan-Pitești atacă lumea „pe generații”: Blank tatăl și fiul, Glogoveanu tatăl și fiul etc.

În viitoarele coduri de duel va fi înscrisă alta: singura armă de care se servea Bula Crăciun în diferendele lui personale și politice.

NOTE ȘI IMPRESII DIN BULGARIA

Abdulah poposi cu trăsura în fața biroului d-lui Penciu Ivanov și au mîncat, băut așa cum se poate ospăta la Nicopole, mai suii în trăsură, imi luai rămas bun de la d. Penciu, care imi ură drum bun și o plecaiu prin dreptul vămei, și apucași șoseaua ce mărginește Dunărea. În stînga masivul de stîncă, pe care e așezată cetatea Nicopolei, în dreapta Dunării, iar șesul larg al Dunării adumbrît de sălcii de pe mal se refirează în terasă pînă la peste 25 km. spre nord. E tîntul Turului, fost odinioară raia turcească.

Abdulah, un tînar birjar, care abia rupea românește, iar bulgărește „govoria” mai binișor, nu-mi fu un rău tovarăș la drum. Vesel, zgolbit, la fiecare pas înnea să-mi dea dosloșiri de sare, de oameni, de lucruri. Era greu să prinzi rostirea corectă din gura lui și lasemările toate

Arghezi n'a mai publicat în „Viața Romînească” nici versuri, nici proză. Il absoarbe, exclusiv, apoteoză lui Bogdan-Văcărești.

„La Politique” vorbind de supărarea „Evenimentului”, zice că d. Dim. Grecianu e șeful conservatorilor ieșani și totodată parlamentar la Karlsbad.

— Vor să-l... spele, vorbindu-i de băi? *

„Nici odată „Seara” n'a început campanii pe cari nu le-a sfîrșit” scrie un ocazional al celebrei gazete.

E vorba de campania contra societății „Argesul” renegată a doua zi cu mil de scuze și retractări?

OAMENI ȘI LUCRURI

Eminescu revizor

Acum, cînd activitatea școlară, în orașe ca și la țară, ocupă planul întîiu al vieții noastre sociale, credem nemerit a reproduce următoarea:

„Copie după procesul-verbal de inspecție, încheiat de d. Revizor școlar Mihail Eminescu școlaei din Cîrniceni Județul Iași”.

E un pro-es-verbal, care ni se pune la dispoziție din partea revizoratului și pe care-l cităm întocmai, cu ortografia vremei:

1875, Decembrie 2

Inspectînd astăzi școala din satul Cîrnicenii am aflat prezenți:

Table with 2 columns: Clasa, Elevi din 30 înscriși. Rows: I 14, II 8, III 6, IV 1, Total 29.

În lista formată de primărie se află înscriși 77 copii. Fregvența este relativ mică, pentru că primăria nu esecutează pe părinții avertisați.

Citirea e slabă în clasele superioare și relativ mai tare în cl. I și a II-ua.

De aceea vor trebui introduse cărți de lectură în toată regula. Copii vor fi puși să facă și mici compuneri înscrisă asupra unor obiecte cunoscute lor. În es-plicările sale, D-nul învățător e invitat să ca să încungire cât se poate de mult toate neologismele, care sînt în stare a corupe limba pînă astăzi nestrucată a poporului nostru sătean. La aritmetică copiii au răspuns bine și au demonstrat temele lor. În clasa I-ea să se însoneze.

Cărțile de Introdus sînt:

În cl. I ca pînă-acum Metoada nouă de Creangă.

În cl. II Cartea de citire editată de Socec vol. I.

În cl. III Cartea de citire editată de Socec vol. II.

În cl. IV Cartea de citire editată de Socec vol. III.

În predarea gramaticei D-nul învățătoriu se va servi de manualele lui Manliu (isc.) Revizor școlar M. Eminescu (S. R.)

pentru conformitate: Învățător, Andriescu

Avînd drept autor pe viitorul autor al „Luceafărului” observațiile cuprinse în acest raport dobîndesc nu numai o autoritate deosebită, dar și o valoare istorică de care e bine a se ținea seamă.

Rodion

În legănatul trăsorii mi le-am corectat cu marea hartă von dr. K. Peucher, cumpărată cu 3 lei în Sofia.

După 2 km. de drum șoseaua apucă la stînga pe malul Osmului și părăsește valea Dunării, la dreapta șoseaua merge spre Somovici, unde era să mă duc dacă trenul ar fi luat și țivilii; aici drumul cotește, căci lunca ce acopere malul Dunării e pe un dămb depus din aluviunilor rului Osmul. Pe malul stîng de cea parte a Osmului se vede resfirat ca o livadă deasă Cerevița, sat curat românesc, și din care am găsit pe peronul gării din Plevna doi soldați romîni, de loc de aici, și mi-au povestit multe de la Ceatalega, de la Edrin, iar în urmă de la desastrul cutremurului de la Tirnova, Lescovița și mai ales din Gornit-Oreovița.

Șoseaua ocolește dealul stîncos al Nicopolilor, țînînd valea Osmului, și abia după 16 km. o părăsește spre a apuca

la deal pe alte văgăni de dealuri, ce se duc tocmai în dealul Griviței. Stînca Nicolopoli e neproductivă; doar turme de oi ce pasc ici colea; tufării mii și piatră; în vale șesul băltoș nu e propriu culturii; de ci ici pe colea, Osmul are mături măloase și adinci. În drumul pe malul Osmului se trece prin Dzura-Kioi, sat modest bulgăresc. La „prodojna”, crășmă, doi teferi jucas tablele, joc foarte răspîndit și la Bulgari ca și la noi, moștenire de la Turci.

Înainte de a intra în satul Muslin-Kioi, un stejar bătrîn, spune trecătorilor din vreme bătrîne, dacă nu de la Baiazid Sultan, dar cel puțin de la Soliman Ilderim. Asemenea stejari bătrîni sunt stejari de hotar, peste care veacurile nu lasă de cît urmele vechimei lor. Cine a văzut stejarul bătrîn dela Tupilați pe Moldova, sau de la Popricani pe Jijia, își dă samă de acești marturi tăcătoși ai vremurilor bătrîne.

Poposim la „prodojna” d-lui N. Trachiev, un bun romîn, cu care rup vorbă de drum și vremuri. Un agud mare în fața crîșmei îmi înlesnea să mi umezesc gura cu clevea agude, de și erau numai pîrgărite în roș.

Îmi iau rîmas bun de la d. Trachiev și după ce treci podul peste Osmul, dai de satul Debova, sat mare, lung înșivuit de o parte și de alta a șoselei, și curî era zi de Duminică, țărancele erau în haine de serbătoare. În general portul nu face rea impresie. O fotă lungă, neagră în față, pe dinapoi foto e mai scurtă, puțin mai jos de genunchi; o cămeșă corată cu colțuri jos se potrivește de minune, și dacă și feteșoara e ceva mai curățică, chiar îți place.

Ne oprim la „prodojna”, popas obligator la ori ce drum. Crîșmarul un barbă chipes ne eși înainte și la „buna ziua” al nostru, ne răspunde și el cu buna ziua. Crîșma e a fraților Matei și Anastasie, din care d. Matei fusese primar în Debova timp de 15 ani în șir. Îmi lămurii că Romîni din Debovarob veniți din Somovit după războiu și că azi sînt peste 150 familii românești, cari locuiesc centrul satului. Bugetul comunei ar fi de aproape 10000 lei și că școala din sat e bună, dar fără local propriu. Ar dori Romîni să aibă și dascal românesc, cum și popă, dar nu li se dă și ei n'au cum să facă altfel. Avu însă curiozitatea să mă întrebe dacă Romîni s'au „pongodit” împăcat cu Bulgarii, căci tare ar fi bine să ne „pongodim”.

Soșeaua tot nu părăsește valea Osmului și la cotul drumului, tăbilită arată că drumul apucă la răsărit spre *Nova ciuka*, la nord spre *Nicopole*, și la sud spre *Pleaven*. Intrăm în satul *Aragi Mecica*, 2 sate foarte aproape unul de altul, unde se văd case mai mari, iar ogrăzile împrejmuite cu ziduri de cianur, ori de cărămizi crude și nearse.

Drumul tot sune la deal; pârâul nu se mai vede, ci numai valea formată din torrente. Pe coasta din stînga turme de oi, am numărat peste 12, iar sus pe creasta dealului ce închide valea se respiră satul *Kojolovce*, de unde probabil au început primele ciocniri între armata noastră și Turcii la 1877. În creasta dealului, ochiul vede dealurile Plevnei, iar pe stînga zace prima redută, pînă ca un punct de strajă în culmea dealului. Un frumos monument arată că acolo s'a dat prima izbitoră de arme, între Ruși cu Romîni și Turcii lui Osman. Podișul dealurilor ce stăpînesc Grivița e în clina ondulată spre Plevna și în largime de aproape 6 kilometri. Pe tot acest podiș s'au săpat șanțuri, s'au făcut îngrăditori, s'au folosit vâle și colinele și s'a presărat aici un iad de foc pe pămînt, în care zeci de mii de oameni și-au găsit mormîntul. În boarea vîntului de vară se aud vaețele a mii de oameni, ce cer a jutor, unii făcîndu-și cruce și dîndu-și dubul, alții strîgînd pe Alah. Toți însă martiri ai unei cauze sfinte: dorul de libertate. Pe aceste coline romînașii noștri, căciurii și vînătorii au sămănat plumbi de pușcă, ca din singele lor, cu care au roșit pămîntul Griviței să răsără neațărănarea și Regatul, iar pentru Bulgari Principatul și apoi Taratul lor de astăzi.

Nu mă puteam sătura cuprînzînd cu ochiul împrejurimile Griviței. Satul stă adormit și liniștit în vale; pe coastă biserică romînească cuprinde în ea osemintele bravilor noștri dorobanți. Monumentele rusești stau presurate din loc în loc; ca dovezi ce vorbesc nouă de faptele de arme de la 1877. Soșeaua trece printre 2 dealuri, ce se tae, cum scobori la vale. În stînga și în dreapta redute. Scobori la vale cu o sieală. În dreapta mai ales, stau înșirate cele 2 redute Grivița 1 și 2, iar valea dintre ele a fost botezată de ai noștri Valea plîngerii. Ce iad a fost acolo la 30 August!

Se vede că și trăsura lui Abdulah de ferbințelea locurilor, pe unde aveam să trecem, s'a aprins la osie și pas, să mai meargă o roată! Sucești, învîrtește; de loc; o luăm pe jos, Abdulah țîndu-și cai de hături, iar noi o luăm *per pedes Apostolorum* la vale. Nici un glonte nu mă urmărea, dar am făcut scurtă la git, uitîndu-mă la lanțul de redute, cari stau ca o broderie pe creasta dealurilor, durata de ochiul ager a lui Osman, care și'a făcut din Plevna titlul lui de glorie în analele militare de azi.

Pe planul întîririlor Plevnei, colina de Nord-Est s'a dat în sama atacurilor armatelor românești. Mă uit îndărăpt. Dealurile stîncoase ale Nicolopoli închideau orizontul la deal; în față ai deal-

lurile Plevnei, iar în departare, la sud, se desinează Balcanii, ce se îmbină cu Cerul.

Donă ceasuri încheiate am mers pe jos, căci din dealul Griviței pînă în Plevna sînt tocmai 10 km. Am simțit prin mine oboseala militară a drumului și mi-am trecut pe dinaintea ochilor toate evenimentele de la 1877 August—Noembrie, cînd Plevna a funcționat ca punct militar.

Pe la 9 jum. sara intrăm în Plevna și puține nopți am dormit mai emoționate ca prima noapte din Plevna!

În Plevna fiind, începi a te simți că ești în Bulgaria.

G. Ghibănescu

Dozarul lui Bogdan-Văcărești „Directorul ziarului Seara” autor moral al unor măceluri țărănești

Cu apariția „d-lui Bogdan-Pitești pe arena politică, mă așteptam ca presa să revoluționeze prompt în potriva acestui intrus în breasla gazetărească și traducînd repulsiunea obștească, să l svîrlă din viața publică, pentru mecanismul căreia el este o primejdie iminentă.

Banditul politic

La 26 Mai i-am adresat prin *Presa*, o scrisoare deschisă, prin care îi imputam măcelul țărănilor din Olt de la 99.

Abia acum cite-va zile citesc aluzia sinistrului personaj, care pomenește în treacă de această scrisoare, mistificînd ca întotdeauna opiniunea publică.

Să-l urmărim ce spune: „Să nu se creadă că am comis vre-o greșală de tactică în această luptă întreprinsă de mine împotriva unui fel nou de spoliiaune, prin bănci...”

„Acum 13 ani, cînd cu afacerea mea de la Slatina, aceleași reproșuri mi s'au adus”. Mai departe apoi, ne îngăduie să privim în secretele tacticii sale: „Scopul pe care îl urmăream eu — zice dînsul — nu era să mă aleg deputat”.

Și dovadă că „n'a comis vre-o greșală de tactică în această „afacere a sa”, este că „ceea ce voiam s'a întimpla”, ne spune directorul *Serei*.

Ei bine tot astfel mai dăunăzi, scopul pe care-l urmărea el, nu era împotriva unui fel nou de spoliiaune prin bănci, ci... ați ghicit „tactica” împotriva auru-lui lor.

Să nu se creadă deci „că a comis vre-o greșală de tactică”; e drept însă că de astă-dată „ceea ce voia nu s'a întimpla”.

Măcelul de la Slatina

Istorisînd măcelul de la Slatina, Bogdan-Pitești tănuiește plaururile-î oculte din cari a rezultat acea crimă politică.

Noi nu le vom tănuii. Vom istorisi pe rînd lupta întreprinsă în chip oficial, cum și aceea urmărită tenace și în umbră. În felul acesta vom face cunoștința „tacticii” lui.

Întăia dată îl vedem luptînd în strada Enei. La moartea lui Lascari Catargiu, prezintă Argeșul în delegația celui județ. În anturajul vespnic al fruntașilor politici, aceștia — cari luaseră frînele guvernului — discutară în comitetul executiv candidatura sa la prefectura de Olt. Alegerile parlamentare îl surprinseră absent de pe listele oficiale; sfetnicii Tronului, însă, nu luară măsuri pe cari le impune disciplina de partid, cînd li vesti că lupta contra candidatului oficial, în calitate de conservator independent.

Camil Demetrescu, membru marcant al partidului, C. Lahovary, N. Brădoi, nepotul primului-ministru, comandantul jăndarmăriei din Olt, îl însoțiră pe rînd în vizitele electorale.

Răposatul Take Protopopescu îl cunoșcu prin intermediul prefectului cu care Bogdan-Pitești prinzea adesea.

Însoțit vespnic de oameni oficioși de la centru sau de reprezentanții oficiali a Oltului, candidatura sa nu povestea vre-o primejdie: conștiința însă a unui atare eveniment se trăda din teama de a pieri din ochii autorităților, în vîzul cărora singur nu putea face nimic.

Emisarii săi însă împănaseră județul. Din gura lor țărani aflară, că a venit fiul lui Cuza în țară și le va da pămînt din moștile Statului, dacă îl vor alege ca deputat al lor.

În fruntea lor era — putea să fie altul? — răposatul Dobrescu-Argeș. Și au fost puși bieții oameni, să jure în biserică, pe S-ta Scriptură, că vor da votul lor „fiului lui Cuza”.

Înfrînt la 29 Mai 99 în algerii ceru și obțino o anchetă care avea să cerceteze, regularitatea alegerei la 5 al lui Iunie. În vremea asta, emisarii săi instruiți nu-și perdură vremea. Lozincă lor: „Acum, ori nici odată veți doblînd pămînt”.

Inchipuiți-vă desnaidejdea bieților oameni.

În ziua anchetei, sorocită pentru Simbătă 5 Iunie, șase mii de țărani așteptau cu religiozitate pe „fiul lui Cuza”.

De închiriet

De la 26 Octombrie 1913 apartamentul de la etaj al imobilului situat în Iași strada Palat No. 15, avînd 5 Camere, 2 bucătării, 2 suri de lemne și 2 privăți cu instalație pentru lumină electrică, sonerie și apă în curte.

A se adresa d-nei Elena dr. Riegler strada Păcurari No. 10 sau d-nei Aneta dr. Cosmovici strada Codrescu No. 11 Misiți excluși.

Farmacia Jleaa

Caută un asistent pentru 4 săptămâni

Invitat de prefect să liniștească țărani și să-i îndemne a se întoarce la vetrele lor, Bogdan-Pitești parlamentă cu cîți-va dintre agenții săi, apoi se făcu nevăzut. Oamenii îl așteptau însă să le dea și parole, cum le făgăduise, dar cine-l'a mai văzut, și atîta mulțime pînă cînd era să-l aștepte.

În adevăr. Lui cam pe la 10 dimineață, s'a ordonat evacuarea peronului gărei.

Încordarea spiritelor rătăcite atîta vreme și pătălite într'o revoltă. Rezultatul a fost *peste o sută de vieți omenești jertfite... tacticii „lui Bogdan-Pitești”* care nu urmărea scopul de a se alege deputat!

Îstă „tactica” lui sub ambele aspecte.

Un bogat cazier judiciar

Omogenitatea manifestărilor perverse ale acestor energii destructive, oglîndesc laturile armonice ale unei personalități patologice. Oprindu-mă asupra laturii politice numai — ale d. dr. I. Duscian, imputătorul meu — că am vrut să scutesc opiniunea publică de privilegiata respingătoare ce i-ar fi inspirat trivialitatea celorlalte laturi ale vieții acestui om, în care nu vei mai putea găsi vre-un locușor ne atins de atîtea stigmate.

Apologitșii moralei de mine, desprețesc patrimoniul trecutului, rad noțiunile estetice și răstoarnă valorile morale. Rătăcind astfel spiritul public, îi otrăvesc zilnic sănătatea morală cu produsul iefin al perversității lor conștiente. Această doctrină.

Vreți să-l cunoașteți și ca apostol? Priviți frunțașii tagmei și urmăriți-l de aproape: client al Văcăreștilor, excrocul de la revista „Ileana”, expulzatul din Franța, Belgia și Geneva; osînditul din penitențiarul Mazas, autorul moral al măcelului de la 99 din Slatina, proprietarul ziarului „Seara” din capitala Regatului și atîtea alte isprăvi datorite tacticianului Bogdan Pitești!

N. Leobeanu

INFORMAȚII

Consiliul de administrație al Casei de credit a corpului telegrafo-postal a luat măsura de a înființa un depou cu instalațiunile necesare pentru procurarea combustibilului necesar personalului telegrafo-postal; acest personal va fi ferit la iarnă de specula neomenoasă a depozitarilor de lemne.

Măsura ar trebui să se lărgască de către osebitele instituțiuni pentru cît mai întinsă categorie de funcționari.

Cu ocaziunea expoziției agricole din toamna aceasta, un mare congres al agricultorilor din întreaga țară va avea loc la București.

Congresul este convocat de Uniunea sindicatelor agricole.

De la 1 Octombrie 1913 Academia romînă va acorda, pe timp de doi ani, 2 burse pentru mergerea în străinătate a doi ingineri cu diplomă și școlile de poduri din București spre a se specializa în studiul electro-tehnice.

Bursierii trebuie să fie romîni. Pentru acordarea burselor se va constitui de Academie la școala de poduri și șosele din București, în ziua de 16 Sept. 1913, un juriu care va judeca titlurile candidaților și va alege pe cei cari vor merita bursele, supunîndu-și la un examen asupra limbii franceze și sumar asupra limbii germane.

Candidații vor adresa, pînă în seara zilei de 12 Septembrie, Academiei romîne cererile lor însoțite de acte.

Direcția generală a serviciului sanitar, a reînnoit ordinul dat serviciului sanitar din localitate, de a urmări cu severitate falsificarea vinurilor.

Direcțiunea a mai cerut să i se înainteze în această privință un raport amănunțit în fiecare săptămînă.

Situația elevilor liceului „Național” din Iași la finele anului școlar 1912—1913:

Clasa I-a: Inscrisi 63, promovați 51, repetenți 9, eliminați, transfer, rețrași 3. Clasa II: Inscrisi 53, promovați 45, repetenți 3, exam. Septembr. 3, eliminați, transf., rețrași 2. Clasa III: Inscrisi 52, promovați 44, repetenți 7, examen Septembrie 2. Clasa IV: Inscrisi 43, promovați 33, repetenți 8, examen Septemb. 2. Clasa V r.: Inscrisi 31, promovați 24, repetenți 5, eliminați, transf., rețrași 2. Clasa V m.: Inscrisi 40, promovați 28, repetenți 8, elimin., transfer., rețrași 4. Clasa VI r.: 25, promovați 18, repet. 4, elim., transf. rețrași 3. Clasa VI m.: Inscrisi 39, promovați 34, repetenți 5. Clasa VII r.: Inscrisi 30, promovați 29, elim., transf. 1. Clasa VII m.: Inscrisi 28, promovați 27, elim., transf., rețrași 1. Clasa VIII r.: Inscrisi 20, promovați 19, elim., transf., rețrași 1. Clasa VIII m.: Inscrisi 21, promovați 18, elim., transf., rețrași 3.

Total: Inscrisi 445, promovați 370, repetenți 49, exam. Septemb. 6, eliminați, transf., rețrași 20.

Elevii premiați cu laudă și premiați: Clasa I-a: Dimitriu Valentin cu media 8.64 premiat cu laudă, Terdiman Moses cu media 8.50 premiat cu laudă. Clasa II: Pasu Nicolae cu media 8.69, Renescu Alex. cu media 8.32 premiat cu laudă, Camner A. Mihai cu media 8.15 premiat cu laudă, Gircineanu Virg. cu media 8.03 premiat cu laudă. Clasa III: Gheorghide Vasile cu media 8.59 premiat cu laudă. Clasa IV: Unter C. Marcel cu media 9.06 premiat cu laudă, Sklenka Emil cu media 8.54. Clasa V reală: Bulgaru Valeriu cu media 8.31 premiat cu laudă, Leibovici Israel cu media 8.00 premiat cu laudă. Clasa V mod.: nici un elev premiat neîntrînd nici unul media generală 8.

Clasa VI reală: Grigorescu Neulcu cu media 8.04 premiat cu laudă.

Clasa VI modernă: Gheorghiu Xenofont, 8.97. Gircineanu Savel, 8.60. Brumă Gh., 8.06, premiați cu laudă.

Clasa VII reală: Virtova Nec., 9.25. Mayer Oct., 8.75. Samaritan Gh., 8.66; premiați cu laudă.—Riscanu Lazăr, 8.60. Stoian Gh., 8.54. Popa Victor, 8.52. Nacht Osias, 8.24. Herșcovici Herman, 8.16, promovați cu laudă.

Clasa VII mod.: Gelip Ioan, 9.02. Hut-schneker Rich, 8.64. Gavrilescu Vladimir, 8.62, promovați cu laudă.—Aniței Vasile, 8.33. Irimescu D., 8.25. Andriescu Mih., 8.24. Rosenstein S., 8.20. Grigorovici Ant. 8.02. Clecner Solomon, 8.00, promovați.

Clasa VIII reală: Halunga Oct., 8.52. Iurasc Mircea, 8.33. Bută I., 8.11. Grosu Adr., 8.09, promovați cu laudă.

Clasa VIII mod.: nici un premiat, de oarec elevii cu media 8 au la forma extr. a lucrărilor îngrijită.

La 1 Iulie a. c. împlinindu-se termenul de 5 ani, prevăzut de art. 234 din legea pentru organizarea comunelor rurale și administrația plășilor, notarii aflați în serviciu cu titlul provizoriu, de la punerea în aplicare a zisei legi, urmează să fie numiți cu titlul definitiv.

Prefectura județului va înainta, ministerului de interne în acest scop, zilele aceste, un tablou de toți notarii județului nostru, care urmează a fi numiți definitiv, conf. art. citat, împreună cu statele de serviciu ale fiecăruia, arătîndu-se pedepsele ce-au avut.

Tabloul va fi însoțit de un raport în care se va arăta cine merită să fie numit definitiv.

Dintre promovații cl. V-a reală a liceului național, au fost omiși, din greșală, următorii: Handoca Th., Handoca Alex., Bulgaru Valeriu și Graber I.

Au fost medaliați cu „Răspłata Muncii” pentru învățămînt cl. I, d-ni: d. locot-colonel Broșteanu Ernest, comand. liceului militar local,—d-nele Natalia Manolescu și Maria Rozin.

Cl. II d-nii profesori Dr. Sinigaglia Luigi, Sevastos Romulus, I. Bucovineanu și locotenentul Silviu Codrescu, maestru la liceul militar.

D. Titus Hotnog a trecut eri magna cum laude licența în litere la Universitatea din Iași.

D. profesor I. Bejan, actualmente la Oglîzni unde conduce serviciul medical, va pleca la 21 Iunie în București, fiind delegat în juriul esamenului pentru diplomele elevilor din școala inferioară de moașe din București și secția „Căminul moașelor”, precum și în juriul de liberă practică a medicilor cu diplome din străinătate.

Dominecă 23 Iunie delegatul E. Coman va termina reexaminarea la germană a elevilor particulari din comisia A.

Studentii de la „naturale” la finele lunii acesteia vor face o excursie botanică, în munții Sucevei. Inscriserile se primesc pînă Joi 20 Iunie inclusiv.

Pentru mîine, ora 10 a. m. a fost fixat examenul studenților anului al II-lea de la doctoratul economic.

Astăzi la ora 3 p. m. a avut loc Serbarea de încheiere a anului școlar, organizată de elevii Seminarului Pedagogic.

În cele 3 locuri vacante în consiliul sanitar superior au fost numiți d-nii dr. Negel, Parhon și Mezincescu, profesori la facultatea de medicină din localitate.

PRIMARIA COMUNEI IAȘI

În ziua de 17 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ține în localul Primăriei licitație publică orală respectarea dispozițiilor art. 72—83 din legea asupra comptabilității publice pentru vinderea următoarelor locuri proprietatea Comunei:

1) Parcela No. 9 în suprafață de 779,50 m. p. situată în mahalaua Broscăriei și strada Blondelor, licitația va începe de la 30 bani metrul patrat.

Garanția 25 lei.

2) Parcela din mahalaua Frumoasa ocupată actualmente de d. Neulcu Sava. Licitația va începe de la 50 bani metrul patrat.

Garanția 20 lei.

Condițiunile de licitație și planurilor locurilor se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ al Comunei.

No. 12200
17 | 30 Iunie 1913.

Au mai fost fixate următoarele condițiuni, pentru examenele de capacitate a școlarelor secundare din localitate:

Gimnazial „Alexandru cei Bun”, Clasa IV: d. C. Mitru, președinte, Em. Călinescu, C. Botez, P. Colianu, și Gh. Scobai, membri.

Gimnazial „Ștefan cel Mare”, D. G. Nădejde președinte, C. Sporea, O. Botez, V. Iamandi și E. Briu, membri.

Școala secundară gradu II-a, Clasa VIII-a, D. dr. Tiron și d-nele Ana Severin, V. Dragomir, D. Bogonos și El. Bută membri.

D. G. Popovici Tașcă, conferențiar la facultatea de drept, fost deputat, a fost numit profesor de economie politică la Academia comercială.

Astăzi a avut loc la liceul național serbarea sfîrșitului de an.

Domnul director Em. Constantinescu a cetit darea de seamă a rezultatelor anului încheiat.

D. Theodor Georgescu a fost numit pe ziua de 1 Iulie în funcțiunea de registrotor-arhivar la Primăria din localitate.

De la începutul lunii și pînă azi, au fost în oraș 4 cazuri de febra tifoidă 17 de scarlatină, 4 de anghină difterică și 12 de Tușă convulsivă.

În cursul acestei luni încă, se va întruni, la București o comisiune, compusă din medici primari de județe și orașe, pentru a discuta mijloacele cele mai eficace în combaterea conjunctivitei granuloase.

În această comisiune Iașul va fi reprezentat prin d-nii d-ri Floru, și Vrînceanu.

Consiliul de igienă al orașului se întrunește în astă seară, sub președinția d-lui dr. Floru.

La ordinea zilei mai multe chestiuni importante.

Saltimbancii noștri. — La 'cercul ce s'a instalat în str. Păcurari se disting mult și frații Gheorghiu foarte abili bariști și C. Victor care execută figuri de mlădiere.

D. dr. Floru, medic șef al orașului, a inspectat eri localurile publice din dispărîrile 1-a și a 3-a.

Astăzi are loc înmormîntarea Alicei Harmanda, foastă elevă în clasa a 4-a a școlii „Oltea Doamna”.

Ieri a început în Capitală examinarea candidaților pentru autorizarea institutorilor de ebraică. Din juriu pe lîngă cei menționați face parte și d. I. Niemirower.

Întă numele elevilor promovați din cl. VII a Liceului Național din Iași, în ordine alfabetică:

Andriescu M., Aniței G., Cassetti Șerban, Captariu D., Clecner Solo, Coniver Lupu, Dabija E., Gavrilescu W., Gheorghiu M., Gregorovici Anton, Grün Avram, Hut-schaecker Richard, Irimescu Dimitele, Nechita C., Nersessian Minas, Pollinger A., Rosenstein Sami, Rotarescu Valeriu, Stanimir G., Saint-Pierre Tiberiu, Turtureanu, Zăleanu Aron.

Promovați în examen: Aronovici H., Bontăș N., Gheorghide C.

Elevii subliniați au promovat cu laudă.

După numeroasele insistențe ale Ieșanilor, cinematograful Pathé-Frères din „Grădina Traian”, readuce astă seară Mercuri 19 Iunie *Quo Vadis*, monumentală opera lui Sienkiewicz, atît de strălucit adaptată de cinematograful.

Această înscenare inegalabilă este filmată în eterna Roma unde se petrece acțiunea romanului istoric.

Peste 700,000 lei au fost cheltuitele montării acestei reconstituiri și pretutindenea, în toate sălile cinematografice ale celor mai mari orașe din lume, reprezentarea acestui film a obținut succese uriașe.

„Quo Vadis” este reprezentată numai astă seară Mercuri 19 Iunie în grădina Traian opera completă constînd din 6 părți.

Mine Joi 20 Iunie program nou: „O dramă în văzduh” film danez cu Pyslander în rolul principal, etc.

Vineri 21 și Sîmbătă 22 Iunie (mat. și seara) se readuce monumentală operă „Mizerabilii” a lui Victor Hugo, care va fi reprezentată deasereenea completă la fiecare spectacol.

Ultime Informații

■ **EVENIMENTUL** mlate cind a firmă oă zvonurile alarmante care au circulat ieri prin Capitală cu privire la mobilizare și ar fi găsit obârșia într-o protinsă declarație făcută de d. Al. A. Badarau.

Cite cuvinte atitea minciuni. Nu numai oă d. Badarau n'a spus astfel de lucruri, dar tuturor care s'au adresat d-sale ministrul lucrărilor publice le a spus că șansa de pace persistă.

■ **Cazurile** de febră tifoidă s'au înmulțit considerabil în ultimele zile, în localitate.

Pe ziua de azi s'au înregistrat 3 cazuri noi și 5 cazuri suspecte.

Serviciul sanitar a luat toate măsurile pentru combaterea epidemiei.

■ **Zilele** aceste Cuvintul a publicat știri senzaționale cu privire la mersul d-lui Carp la București și a noului act de trădare comis de guvernul Maiorescu—Take Ionescu.

Pentru a învedera valoarea informațiilor pomenitului ziar, povestim faptul de mai jos, în privința exactității căruia cei de la Cuvintul au suficiente mijloace să se convingă.

D. Carp a fost alaltăeri la Banca Agricolă din Capitală, unde trimisese acum câteva zile o scrisoare de acreditare pentru fiul d-sale, ca să se dea niște bani, în caz de mobilizare și începerea ostilităților.

Vorbind cu d. Goleșcu, directorul Băncii, d. Carp a spus:

— „Nu mai e nevoie de scrisoarea ce ți-am trimis, căci, din informațiile ce le am, România nu va mai intra în acțiune, intru cât s'a înțeles cu Bulgaria și a promis neutralitatea în schimbul liniei de graniță Turcucaia-Balcic.

Lăsăm pe cetitori să judece valoarea spuselor de pină acum ale Cuvintului cind însuși d. Carp face astfel de declarații.

■ **D. Raul Crăciun** se apără în „Evenimentul” de învinuirile ce-i aduce d. Gh. Scorțescu în chestia agresiunii de care s'a vorbit.

Relevăm, nu fără mirare, că d. Crăciun nu răspunde nimic la grevele acuzări ce-i aduce d. Scorțescu în chestia unui abuz profesional și care l'ar descalifica pentru totdeauna.

■ **„La Politique”** de ieri devine nu numai ironică, dar și malițioasă la adresa d-lui D. Grecianu „șeful organizației conservatoare de la Iași și, totodată parlamentar la Karlsbad”. Ziarul d-lui Al. Marghiloman i-aplică acest duș dind a înțelege în același timp că conducătorii partidului conservator nu pot amna toate grevele chestiunat pină cind șeful lăsan își va fi terminat cura în străinătate.

■ **Judiciare.**—În procesul pentru alimente dintre d-na Elena Agarici cu d. locotenent J. Alexandrescu, Curtea de apel s'ia a respins apelul celei dintâi, confirmând sentința s. II a trib. local, prin care d. locot. J. Alexandrescu e obligat să servească d-nei Agarici cite 30 lei lunar, ca pensie alimentară.

— În procesul dintre Al. V. Morțun cu d. avocat Scarlat Stan, pentru plată de onorar, s. I a Curții a respins apelul celui dintâi, menținând sentința trib. de Roman prin care d. Morțun e obligat a plăti d-lui Stan 12.000 lei rest de onorar și 200 lei cheltueli de judecată.

Curtea a mai condamnat pe d. Morțun încă la 1000 lei cheltueli de judecată în apel.

— Nefiind procedura completă, a fost amnat procesul pentru bani dintre primăria comunei P-Iloae cu Gheșel și alții.

■ S'a acordat următorilor membri ai corpului didactic din jud. Botoșani, medalia Răsplata Muncii cl. II: D-nele Aristia Petrescu și Ruxanda Stamatopol, institutoare; d-lor I. Cozloșchi, Dim. Anastasio, Mihai Mihalășchi Gr. Gheorghiu, Preot. I. Grigoria, V. Pavlov, Preot. D. Lucinescu, Preot. I. Popovici și Al. Petrescu, învățători, și d-rei Elena Lazăr, iar d-lui N. Ursoiu revizor școlar al jud. Botoșani, Răsplata Muncii cl. I-a.

De vânzare

Un imobil proprietatea Societății „Păinea Saracilor” din Iași, situat în strada Lascar Catargi No. 10, avind 11 camere, bucătărie, camere de servitori, 2 șari, pivniță, 2 grădini și amenajat cu apă în camera de toaletă, odale de baie, bucătărie, clocete—lumină electrică și sonerie. A se adresa d-nei Elena Dr. Riegler Președinta Societății în strada Păcurari No. 10, sau d-nei Aneta Dr. Cosmovici, casiera Societății, strada Codrescu, No. 11. Misiți excluși.

De vânzare Casa din str. Păcurari No. 47, situație splendidă, condițiuni avantajoase—a se adresa la d. inginer Brok le strada V. Stroescu, (foastă Zoe) No. 7

ULTIMA ORA

Intrăm în acțiune?

Situația din ce în ce mai gravă.—Zvonuri alarmante.—Se vorbește de mobilizare generală.—Miniștrii democrați la d. Take Ionescu

Declarațiile șefului partidului liberal
Acțiunea României atiră de încetarea atacurilor bulgare

Acțiunea României

Oara 1 p. m.

București. — În urma unei intervenții pe care a avut-o d-nii Take Ionescu cu d. Titu Maiorescu s'a răsplădit știrea că se tratează formarea unui guvern național.

Mai toți miniștrii cer să se mobilizeze. Dl. Ionel Brătianu care a fost în audiență zilele acestea la Rege susținea că nu mai este nici un moment de întârziere și că pentru lămurirea situației mobilizarea se impune.

În cercurile guvernamentale circulă cu insistență șvoul formării unui guvern național. În cercurile partidului conservator se găsește înțitilă formarea unui guvern național, nu numai în caz de mobilizare, dar chiar în caz de război.

RESBOIUL

Știrile de încetarea luptelor sunt false.—Luptele au continuat cu cruzime.—Scupcina consideră atacurile bulgare ca fapt de stare de rebel.—Protestul Serbiei către puteri.—Bulgarii atacă pe turci.—Serbii au pregătiți 150 mii oameni.

Impresionarea în România. — Comisiunea de la Silistra rechemată. — Intrevederile diplomatice dintre primul-ministru, ministrul de interne și diplomații străini. — România va începe imediat o acțiune armată.—Armele vor avea cuvintul hotărîtor.

București. 19 Iunie. — Suntem în plin război, în Balcani, cu toate telegramele sosite, în care se anunță că luptele ar fi încetat și că de la Statul Major s'a dat trupelor ordin să înceteze orice atac, ultimele știri din sursă sigură indică că primile versiuni n'au fost de cît manopere bulgărești, luptele în Balcani n'au încetat.

Luptele după cum ni se afirmă au fost extrem de crâncene. Bulgarii au operat prin surprindere și au procedat cu o cruzime de nedescris.

În mod oficial se afirmă că Scupcina a votat încrederea în Passici primul ministru cu 85 voturi contra 57, acceptând arbitrajul. Față de știrile sosite în urmă în care se arată că atacurile bulgărești au luat o gravitate deosebită, Scupcina a luat act de aceste atacuri și a luat un vot prin care consideră acele atacuri ca stare de fapt de război.

Pe de altă parte d. Passici a telegrafiat tuturor puterilor europene o protestare în privința procedurii Bulgariilor, cari este fără precedent în istorie. Amănuntele asupra luptelor ce au avut loc, arată că bulgarii au procedat în mod barbar.

În atacurile lor bulgarii n'au ținut seamă de nimeni, nici chiar de prizonierii turci. Atacul în privința turcilor a fost condus de către generalul Dimitriev.

Se pare că Serbii au pierdut pozițiuni importante, în lupte au căzut mulți ofițeri.

Fapt e că Serbii n'au avut de cît avant-posturile surprinse de trupele bulgare. Se afirmă că la Ueskub serbii au o armată de 150 mii oameni. Se mai afirmă că bulgarii pentru a e-nerva trupele serbe au întrebuințat reflectoare.

În cercurile politice și diplomatice dela noi toate aceste știri au produs indignarea în contra Bulgariilor.

Comisiunea română dela Silistra a fost rechemată telegrafic. Astăzi va sosi în București.

O întrevedere a avut loc aseară între d. Tache Ionescu, Titu Maiorescu, Blondel ministrul Franței și Slibeko ministrul Rusiei.

O altă întrevedere diplomatică a avut loc aseară la ora 10 seara la d-nul Tache Ionescu.

Situația este considerată ca extrem de gravă și după toate probabilitățile o acțiune armată a României va începe chiar astăzi.

S'a luat toate măsurile ca această acțiune să fie cît mai de folos țării.

Ni se afirmă că cuvintul hotărîtor în împrejurările de astăzi i-l vor avea armele.

SITUAȚIA ÎN BALCANI ȘI ACȚIUNEA ROMÂNIEI

București.—O telegramă sosită din Ueskub anunță că lupte sîngeroase au avut loc între sirbi și bulgari. Bulgarii au fost grav bătăuți și s'au retras cu pierderi colosale.

Luptele continuă la graniță.

Telegrame sosite astăzi dimineață anunță că Rusia a reușit să împace pe soții aliați pe baza declarației lui Daroff că acceptă arbitrajul Rusiei și e gata să plece la Petersburg.

Ministrii plenepotențitari bulgari din Belgrad și Atena au primit instrucțiuni să facă cunoscut guvernelor respective, declarațiile d-lui Danoff și să invite pe d-nii Passici și Venizelos să vină la Petersburg.

La noi, dacă în cursul zilei nu vor veni știri că luptele dintre Serbi și Bulgari au încetat, și cum este probabil că aceste lupte nu vor înceta, evident că România va trebui să înceapă o acțiune armată.

Ce e cu demisiunile?

București.—Din cînd în cînd ziarele de opinie publică că oare care persoane ar fi demisionat din partidul conservator democrat urmînd pe unul din foștii membri retras de curînd. Namele publicate nu sînt ale persoanelor, care au aderat la partidul conservator-democrat. Dintre persoanele publicate pînă astăzi numai 21 figurau ca aderenți la partidul conservator. Dintre aceștia parte au trimis declarațiuni că nu s'au retras din partidul conservator democrat.

NOUA LINIE maritimă Constanța—Poarta Siria

București.—Direcțiunea Serviciului Maritim-Romin a decis a crea o nouă linie maritimă destinată a dezervi poarta Siria—Beirouth.

De această linie va fi deservită și Constanța.

Linia va avea următorul itinerar: Constanța—Alexandria—Iafa—Berisauth—Tripolis (Asia Mică) Alexandreta—Rodos și Smirna.—Cargobotul—Constanța face acest serviciu.

Coasta Siriei va fi deservită de către cargobotul Turnul-Severin.

Santajul „Serei”

București.—Dosarul santajistului Bogdan-Văcărești a fost înalțat de parchet, primului-presedinte al tribunalului de Ilfov care a repartizat afacerea la secția a 2-a.

Terminul de judecare a fost soroelit pentru 28 Noembre.

Exploatarea pădurilor Statului

București.—Ministrul de Domenii a decis să se înceapă tăierea a 24 mări păduri ale Statului.

Licitațiunea va începe la 13 Iulie a. e.

OARA 8 P. M.

Pe cînd se punea sub presă prima pagină a ziarului, dimineața, se vestește o zi senină. Atmosfera părea ușurată de norii grei, cari după știrile de ieri, apăsau asupra tuturor cugetelor, cu o presiune de plumb.

În fruntea ziarului se reflectă această dispoziție izvorită din speranțe și din așteptări de o repede îndreptare.

Dar după amiaza de astăzi, în schimb, a devenit din nou posomorită. Știri din ce în ce mai rele, mai alarmante au început a ne fi transmise pe cale telefonică.

În momentul cînd datăm rîndurile aceste știrile situația s'ar rezuma cam în următoarele: o mobilizare a tuturor corpurilor de armată în urma noilor întîmplări grave din Balcani.

O eventuală constituire a unui guvern național, în caz dacă evenimentele o vor impune.

Ca un simptom al situațiunii menționăm că astăzi la 11 a.m. directorul Băncii Agricole a fost informat că o derută deplină domnește în mediile financiare.

Acțiunile băncii agricole au scăzut cu 50 de lei. De asemenea și celelalte valori în aceeași proporție.

Miniștrii conservatori-democrați se află întrunți în momentul de față la d. Take Ionescu acasă în consfătuire.

Explozia la depozitul de munițiuni

București.—Astăzi la ora 10 dimineață a circulat șvoul că depozitul de munițiuni ar fi fost aruncat în aer.

De fapt n'a fost de cît explozia unei singure magazii de munițiuni.

Autoritățile superioare militare anchetează.

Doi sergenți sunt grav răniți.

OARA 4 P. M.

Pînă în acest moment nu s'a ordonat mobilizare. Aceasta fiindcă primul ministru crede că guvernele respective vor sfîrși prin a izbui în sforțările ce fac ca armatele să asculte de ordinele guvernelor și să mențină liniște.

Dl. Titu Maiorescu a telegrafiat oficial reprezentanților noștri din Sofia, Belgrad și Atena ca să se prezinte imediat guvernelor respective cerînd răspuns formal dacă vre una din aceste guverne se consideră în stare de război. În caz de se va primi vr'o comunicare afirmativă, România va mobiliza imediat.

Fapt extrem de îngrijitor e că Scupcina sîrbă a votat astăzi nopse o invitație către d. Passici, invitînd pe primul ministru să nu mai plece, de oarece se consideră în stare de război.

Guvernul național și mobilizarea armatei

OARA 4 și 20

Între frunțașii celor trei par-

tide a avut loc un schimb de vederi cu privire la un eventual guvern național.

D. Ionel Brătianu s'a declarat partizanul unei mobilizări imediate.

A mai declarat că dacă o atare mobilizare nu se va face imediat, liberalii numai pot da nici un sprijin guvernului de colaborare.

Ceva mai mult nu garantează măcar pasivitatea partidului liberal.

În cazul formării unui guvern național, jumătate din membrii lui s'ar compune din cele două partide conservatoare și jumătate partidului liberal, sub presidenția unui bătrîn al țării, d. Kalinderu ori alt cineva.

Din partidul liberal s'ar indica în ordinea vechimei ministeriale d-nii Brătianu, Costinescu, Ferekide și Morțun.

Dintre conservatori ar intra patru, cite doi de fiecare partid, tot în ordinea vechimei.

D. Brătianu a rechemat telegrafic de la Govora pe d. Costinescu.

Neînțelegeri în chestia Silistrei

Oara 4 jum.

Delegații romini și bulgari ne căzînd de acord în privința punctului de unde se calculează măsurătoarea celor 3 km., au încheiat un proces-verbal conștînd că e nevoie de a se recurge la experți.

Bulgarii pretind că măsura trebuie socotită de la ultima aglomerație de case, iar rominii au cerut a se măsura de la ultimele construcții, coincidînd de fapt cu linia forturilor.

Consfătuiri importante

Astăzi dimineață au avut loc conferințe între d-nii Take Ionescu și Brătianu; între T. Ionescu și Maiorescu, după care d. Take Ionescu a avut audiență la M. S. Regele. Între 2 și 4 a avut la d. Take Ionescu conferința între cei 4 miniștrii conservatori democrați.

Abonamente gratuite

D. Ministru al Lucrărilor Publice a semnat azi 42 permise pe timp de 2 luni pentru 32 doctori și 10 doctoranzi cari, sub direcția profesorului oculist Stănculeanu vor trebui să facă pe tot teritoriul țării cercetări relative la ravagiile conjunctivitei granuloase.

Ferberea în Capitală

București. — În București febrerea este extra-ordinară. Apar în fle-care ceas epidemii speciale ale ziarelor.

PIERDUT

Am pierdut o poliță iscalită în alb pe timbru de 30 bani. Public spre cunoștința generală că la ori cine se va afla o declar de nulă și fără valoare.

Is. Braișter, Pașcani

Doctor A. SPIRT

Specializat la Paris și Berlin în boalele de Gură, Gît, Nas și Urechi oesofagoscopia, bronschoscopia, electroliza S'A MUTAT ÎN strada Lăpușneanu No. 18 vis-avis de farmacia Konia Consult. 9—12 a. m. și 3—5 p. m.

De inchiriat cu începere din luna August a. c. tot etajul I din imobilul str. Academiei No. 3, ocupat actualmintre de Banca Moldova și compus din 10 odăi și 2 bucătării. Inchirierea se face în total sau în parte. A se adresa la Banca Moldova.

Contabil Absolvent al Școlii Comerciale superioare din Iași și al Academiei Comerciale din Berlin dorește post de contabil eventual de Casier. Oferte la ziar sub „Academician”.

Germană vădăvă, știe perfect menajul și bucătăria, caută post. Știe franțuzește. Adresa Marie Sjt. Andrei 52.

De vânzare o vacă de 3 viței (soi Throl), ca vițel de o lună. A se adresa la ziar sub V. C.

OPINIA

Organul partidului

Conservator-Democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

PRIMEȘTE ANUNCIURI ȘI RECLAME

PENTRU PAGINA III-a și a IV-a

A SE ADRESA:

ADMINISTRAȚIEI ZIARULUI

OPINIA

17, STRADA GH. MĂRZESCU, 17

BAZARUL DE VANZARE al produselor industriei naționale

Iași. — Strada Ștefan cel Mare No. 13 — Iași

Mare depozit complet asortat cu toate
produsele următoarelor fabrici.

„Țesătura“ — Iași

Societate anonimă

Tot soiul de Țesături de bumbac, uniforme școlare, doguri, diverse amerioi, chifoane, barcheturi, Pinză de casă.

Maltează, zefiruri, ațică, pânză pentru cizmari.

Societatea anonimă română italiană a industriilor „Textile“ — Iași

Șireturi pentru ghețe, șireturi pentru rochii de bumbac și lână, sutase de bumbac, lână și mătăasă. Urechi de piele și cisme. Bețe tricolore și fașe de Botez. Fîtil de lampă și de scaparat. Bețe pentru covoare. Șireturi de metal, șireturi pentru haine de bumbac și lână, negre și colorate. Șireturi de corsete. Chingi pentru tapițeri și chingi gata cu câțărâmi pentru cai.

„MOLDOVA“

Societate anonimă

pentru industrie de tricotaje — Iași

Flanele
Oiorapi
Costume pentru Copii

„DOROBANȚUL“

Fabrică Națională de produse textile

Max I. Schapira — Ploești

Postavuri, Pături militare, Postavuri și Pături de comerț. Dîmie, Flanele de Brașov, etc.

Fabrica „Carmen Sylva“ Iași

Parfumuri, Săpunuri de toalete și Eau de Cologne

ZÖBISCH et Co.

Societate în comandită

ȘALURI DE LÂNĂ

de limitări înșelătoare.
Perli-Va
Adaus la Cătea
: Franck:

semnului distinctiv al veritabilului
Observați bine

NEURALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

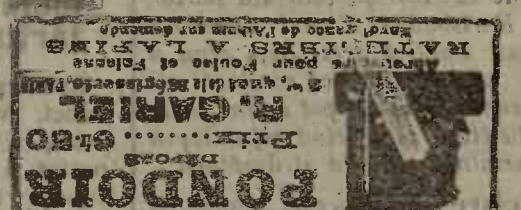
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE unorează și vindecă Neuralgiile cele mai grele de tîmădit. Migrenale, Gastralgie, Suetice, Afectiunile reumatismale acute și durabile care sînt rezultatul tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebuie luate în masa. În ziua cea d'antîlă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cîna, sîra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cîna, sîra. Nu trebuie să ia mai mult de cît 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Co, de PARIS, care se potî găsi la toți Droghierii și Farmaciiții.

PURTE-POITS
En FONTE INOXYDABLE
Paris: 61500
Raymond GABRIEL
10, rue de la République, PARIS
GRILLAGES, etc.

TIPOGRAFIA

H. GOLDNER

I A Ș I

ÎNFIINȚATĂ ÎN ANUL 1856

CASĂ DE ÎNCREDERE

Primește orice lucrări tipografice.

Executare conștiincioasă: Preturi modeste

Hamburg-America Linie

Singura reprezentanță generală
pentru România

Eisig Marcussohn

COLECTOR PRINCIPAL A LOTERIEI DE STAT

CASA DE ÎNCREDERE
Strada Ștefan cel Mare, vis-a-vis de Banca Națională

Vinde bilete de vapor pentru America, New-york:

Philadelphia, Boston, Quebec (Canada)

Buenos-Ayres (Argentina)